U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a Jaroslava Hubáčka a v právní věci žalobce: **Praha West Investment, k. s.**, se sídlem Kostelecká 822/75, Praha 9, zastoupený Mgr. Petrem Czyžem, advokátem se sídlem Kostelecká 822/75, Praha 9, proti žalovanému: **Ing. Arch. M. T.**, zastoupený JUDr. Petrem Čapčuchem, advokátem se sídlem Orlí 18, Brno, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Heršpická – správa nemovitostí, spol. s r. o.**, se sídlem Strážní 7, Brno, zastoupená JUDr. Ivanou Dreslerovou, advokátkou se sídlem Ponávka 2, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 11. 2011, č. j. 8 A 150/2010 – 78,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Žalovanému **se vrací** k rukám advokáta JUDr. Petra Čapčucha zaplacený soudní poplatek ve výši 5.000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í:

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 15. 11. 2011, č. j. 8 A 150/2010 – 78, bylo rozhodnuto, že se podané žalobě přiznává odkladný účinek. Městský soud v odůvodnění usnesení uvedl, že pokud by rozhodl meritu věci až v době, kdy by byla stavba realizována, soudní ochrana práv a zájmů žalobce (dále jen „účastník řízení“) by již pozbyla smyslu.

Proti tomuto usnesení podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, ve které uvedl, že si je vědom existence judikatury, podle níž je kasační stížnost v této věci nepřípustná podle ust. § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. S tímto právním názorem se však neztotožňuje. Namítal, že napadené usnesení není čistě rozhodnutím dočasným, neboť vzhledem k jeho účinku má úzkou souvislost s konečným rozhodnutím

ve věci a určitým způsobem i předznamenává jeho konečnou podobu. Jeho účinky pak přetrvají i po rozhodnutí ve věci samé. Nadto se jedná o rozhodnutí prakticky nepřezkoumatelné, není-li doprovázeno procesním pochybením nebo není-li jeho výrok v zásadním rozporu se skutkovým stavem. Přitom může způsobit významnou újmu účastníkům řízení i třetím osobám. Dále stěžovatel poukázal na konkrétní důvody, proč by mělo být napadené usnesení přezkoumáno. Namítal, že se městský soud nezabýval tím, zda jsou pro přiznání odkladného účinku splněny veškeré podmínky, které zákon taxativně vymezuje, ale zabýval se pouze otázkou hrozby vzniku nenahraditelné újmy na straně účastníka řízení, kterého navíc zvýhodnil, když odůvodnění je poněkud odlišné od toho, co účastník řízení tvrdil. V obdobných věcech navíc nebyl jiným žalobám účastníka řízení odkladný účinek přiznán s odůvodněním, že nenahraditelnou újmu na jeho straně nelze bez dalšího spatřovat jen v údajném porušení jeho procesních práv v řízení o vydání napadeného rozhodnutí stěžovatele. Městský soud se ani nezabýval vyjádřením stěžovatele včetně tvrzení, že přiznání odkladného účinku by se nepřiměřeně dotklo práv třetích osob a bylo by rozporu s veřejným zájmem. Ani si neopatřil vyjádření osoby zúčastněné na řízení, třebaže byl o její existenci informován. Stěžovatel rovněž namítal, že záměr v dané věci byl již zcela realizován a důsledkem napadeného usnesení jsou tedy pouze škody na straně stavebníka a třetích osob. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tím, zda jsou splněny podmínky řízení, neboť pouze v tomto případě může být kasační stížnost soudem meritorně projednána.

Podle ust. § 73 odst. 2 s. ř. s. ve znění účinném v době vydání napadeného usnesení soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nenahraditelnou újmu, přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.

Podle ust. § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. je kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, které je podle své povahy dočasné.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu je rozhodnutí o odkladném účinku žaloby rozhodnutím, které je podle své povahy dočasné (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, č. j. 5 As 52/2004 – 172, č. 507/2005 Sb. NSS). V tomto usnesení bylo vysloveno, že *„přiznáním odkladného účinku žalobě se pozastavují účinky napadeného rozhodnutí správního orgánu do skončení řízení před soudem (§ 73 odst. 3 s. ř. s.). V tomto smyslu jde o stejný důsledek, který s sebou přináší aplikace § 38 odst. 4 s. ř. s., o předběžném opatření, jež zaniká nejpozději dnem, kdy se rozhodnutí soudu, jímž se řízení končí, stalo vykonatelným. Obdobně i toto usnesení lze i bez návrhu zrušit (§ 73 odst. 4 s. ř. s.), ukáže-li se v průběhu řízení, že pro jeho přiznání nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly. Rozhodnutí o odkladném účinku žaloby jako procesní institut je zcela nepochybně svou povahou rozhodnutím dočasným, neboť má pouze omezené trvání; není-li zrušeno soudem, zaniká z moci zákona. Soudní řád správní celé ustanovení § 104 koncipuje natolik jednoznačně, aby nevznikaly žádné pochybnosti o jeho správné aplikaci; kasační stížnost považuje za nepřípustnou ve věcech volebních, týkaje se nákladů řízení, důvodů rozhodnutí, opětovného rozhodnutí soudu prvého stupně, vedení řízení, rozhodnutí povahy dočasné*

a konečně absence důvodů uvedených v § 103 s. ř. s. a důvodů prve neuplatněných. Z uvedeného výčtu je zřejmé, že zákonodárce neposkytuje prostor pro další konkretizaci dle zvláštních okolností případu, když z hlediska právní teorie i soudní praxe je zcela zřejmé, co se míní vedením řízení i rozhodnutím dočasné povahy. Dočasnou povahu má i rozhodnutí, jímž byl – jako v případě stěžovatele – návrh na přiznání odkladného účinku žalobě zamítnut. Zamítavé rozhodnutí totiž nijak nepředjímá postup soudu při rozhodování o věci samé (srov. např. NSS 1 Ans 23/2003).“

Dočasný charakter rozhodnutí o odkladném účinku žaloby ve správním soudnictví potvrdil i Ústavní soud, který v usnesení ze dne 9. 6. 2005, sp. zn III ÚS 156/05, publ. pod č. 13/37 Sb. ÚS, uvedl, že „*rozhodnutím dočasným je nepochybně i rozhodnutí, kterým soud rozhoduje o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě, a to bez ohledu na to, zda soud podanému návrhu vyhoví či nikoli. Rozhodnutí krajského soudu, kterým byl zamítnut návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, nijak neovlivňuje průběh samotného řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Pokud by této žalobě bylo vyhověno a meritorní správní rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno, lze se postupem, který je upraven v zákoně č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, domáhat náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím.*“

Ze srovnání usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě, usnesení o zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku a usnesení o zrušení usnesení o přiznání dokladného účinku vyplývá, že povaha všech tří usnesení je z hlediska jejich časových účinků stejná. Všechna tato usnesení jsou svojí povahou rozhodnutí konečná. Je jimi rozhodnuto o účincích podání žaloby za podmínek určitého skutkového stavu, a to pozitivně (přiznáním odkladného účinku), negativně (zamítnutím návrhu na jeho přiznání) anebo zprostředkovaně negativně (zrušením původně přiznaného odkladného účinku žaloby). Jejich „konečnost“ se vztahuje pouze na konkrétně vymezený časový interval mezi okamžikem, kdy správní rozhodnutí napadené žalobou nabylo právní moci a kdy nabylo právní moci rozhodnutí o podané žalobě.

Právě ze skutečnosti, že účinek usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, ať pozitivní anebo negativní, je časově omezen právě jen dobou trvání řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, lze dovozovat, že se jedná o rozhodnutí, které je podle své povahy dočasné. Na uvedeném závěru nic nemění ani to, že může mít i trvalé následky. Je logické, že dojde-li k odložení výkonu určitého práva či povinnosti, pak tento odklad neprobíhá v časovém vzduchoprázdnu. Například pro stavebníka tak představuje tento postup náklady na udržování započaté stavby. Lze proto přisvědčit stěžovateli, že účinky napadeného usnesení mohou přetrvat i po rozhodnutí ve věci samé. To však nemá vliv na povahu napadeného usnesení, které je dočasné.

Volba, zda proti určitému rozhodnutí soudu bude, anebo nebude, přípustný opravný prostředek, je zásadně v diskreci zákonodárce, neboť je až na výjimky na něm, jaký rozsah a jakou formu opravných prostředků u určitého řízení zvolí. Z Ústavy ani z mezinárodních závazků České republiky nevyplývá povinnost zákonodárce zajistit, aby ve všech typech soudních řízení existovaly nejméně dvě instance, které se mají konkrétní

věcí zabývat. V daném případě, právě s ohledem na dočasnost účinku rozhodnutí o přiznání odkladného účinku žalobě, nemá Nejvyšší správní soud důvodu k pochybnostem o ústavní konformitě nepřípustnosti kasační stížnosti.

Dalšími stížními námitkami se Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť kasační stížnost je nepřípustná, když směřuje proti usnesení, které je rozhodnutím podle své povahy dočasným.

Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. odmítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Osoba zúčastněná na řízení má podle ust. § 60 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které ji vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou ji soud uložil a z důvodů hodných zvláštního zřetele ji může soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. V daném řízení osoba zúčastněná na řízení neplnila žádné povinnosti, které by jí soud uložil a nenavrhla, aby jí bylo přiznáno právo na náhradu dalších nákladů řízení.

Protože byly podle ust. § 10 odst. 3 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, splněny zákonné podmínky pro vrácení zaplaceného soudního poplatku, Nejvyšší správní soud v souladu s ust. § 10a odst. 1 citovaného zákona rozhodl o jeho vrácení tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. srpna 2012

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu